

**LATVIJAS
OKUPĀCIJAS
MUZEJS**

ZIŅU LAPA

2025. gada jūnijs (#11)

*Lidija Lasmane – Doroņina apmeklē Zigurda Vidiņa filmas 'Pieci stāsti bez epiloga' seansu
Splendid Palace*

Muzeja apmeklētāju skaits. Pusgadā sasniegtais

Apmeklētāju skaits šī gada pirmajā pusgadā ir audzis vidēji par 12%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Kopumā gada pirmajos sešos mēnešos Muzeju un *Stūra māju* apmeklēja gandrīz 59 tūkstoši viesu, no tiem vairāk nekā 13 tūkstoši bija bezmaksas apmeklējumi.

Muzeja apmeklētāju skaits ir pieaudzis vidēji par 7%, bet *Stūra mājā* vidēji par 20%.

Iespējams šī gada spirtā vasara un mērķtiecīgā apmeklētāju piesaiste ir ļāvusi sasniegt labu apmeklējumu rezultātu, jo jūnijā *Stūra mājā* apmeklētāju skaits ir audzis par 24% (4290 apmeklētāji), bet Latviešu strēlnieku laukumā 1 par 4% (7450 apmeklētāji).

Par apmeklētājiem šovasar rūpējas arī skolēni

Muzejs šogad piedalās Nodarbinātības valsts aģentūras rīkotajā skolēnu vasaras nodarbinātības programmā Darbs vasaras *brīvlaikā*. Katru vasaras mēnesi Muzejā un Stūra mājā divi skolēni pierāda sevi darbā klientu apkalpošanas jomā.

...uzsākot šo projektu mēs nezinājām, cik liela atsaucība būs izsludinātajām vakancēm. Kopumā Muzejs saņēma pāri par 200 pieteikumiem uz sešām darba vietām, atzīst projektu vadītāja Kristīne Radovica.

Skolēnu pārziņā ir apmeklētāju sagaidīšana, ekspozīcijas uzraudzība, atbalsts apmeklētājiem, iepazīstot Muzeju un iepazīstinot ar piedāvātajiem pakalpojumiem un produktiem.

Jūnijā Apmeklētāju uzņemšanas centra vadītājs Andris Gailītis un *Stūra mājas* administratīvā vadītāja Veronika Bašarina bija galvenais atbalsts skolēniem darbā. Aleksandra Viesture jūnijā strādāja Muzeja Apmeklētāju centrā: *“Man ļoti patika būt muzejā – tur bija forša atmosfēra un visi cilvēki bija ļoti draudzīgi un atsaucīgi. Iemācījies daudz jauna – gan kā komunicēt ar cilvēkiem, gan arī uzzināju interesantas lietas par vēsturi”*

Didzis Jaudzems jūnijā rūpējās par apmeklētājiem Stūra mājā: *“Bija ļoti lieliska pirmā darba pieredze!”*

Stūra mājā atkal izsit logu

17. jūnija rītā Stūra mājas Brīvības ielas fasādē tika izsists logs ar vēsturisko oriģinālo stiklojumu.

Nemitīgie Stūra mājas postījumi ir tiešs un atklāts uzbrukums gan kultūrvēsturiskajam mantojumam, gan vēsturei, kuru šis nams glabā. Arī šoreiz vainīgās personas noskaidrošanā ir iesaistīta Valsts policijas Ziemeļu pārvalde. Iepriekšējais kriminālprocess par izsistu logu Stūra mājā tika noslēgts vēl tikai šī gada marta beigās.

Augstu ārvalstu viesu vizītes

Jūnijā Muzejā sagaidījām nozīmīgas ārvalstu viesu vizītes, kas iezīmēja arī gatavošanos NATO samitam jūnija beigās Hāgā. Metjū Vitakers (Matthew Whitaker), kurš kopš šī gada aprīļa pilda 26. ASV Pastāvīgā pārstāvja NATO pienākumus prezidenta Donalda Trampa otrajā administrācijā, **14. un 15. jūnijā** apmeklēja Latviju pēc ārlietu ministres Baibas Bražes uzaicinājuma. Muzejā ASV vēstnieku NATO, Latvijas ārlietu ministri un oficiālo delegāciju sagaidīja Muzeja direktore Solvita Vība, bet ekskursiju vadīja Ineta Lansdovne.

Vakar viņš bija Okupācijas muzejā un viņš ar lielu interesi klausījās šo stāstu, kādas ir mūsu vēstures mācības un kādā veidā mēs šobrīd mācāmies no savas pagātnes un 1940. gada, un arī sadarbību ar Ameriku, kas ir bijusi cauri visiem šiem gadsimtiem. Viņam ir daudz labāks priekšstats par to, kas ir Latvija, Baltija, kāpēc mēs ko darām, presei pēc Muzeja apmeklējuma sacīja ārlietu ministre Baiba Braže.

ASV vēstnieks NATO Metjū Vitakers (Matthew Whitaker)

Kā arī:

9. jūnijā Oficiālās vizītes ietvaros Muzejā viesojās Korejas kara memoriāla prezidents Baeks Seung Ju (Baek Seung Joo) un vairāki pētnieki.

10. jūnijā Muzeju apmeklēja Gvinejas-Bisavas Republikas prezidents Umaro Sisoko Embalo ar delegāciju. Viesu grāmatā viņš atstāja ierakstu: *Mums vienmēr vajadzētu atcerēties pagātņi, lai labāk izprastu tagadni un brīvības nozīmi.*

Ieraksti Muzeja Viesu grāmatā atspoguļo pasaules notikumus un veido sava veida šodienas notikumu hroniku.

19. jūnijā pēc Muzeja apmeklējuma Kipras Republikas prezidents Niks Hristodulidis (Nikos Christodoulides) raksta: *Muzejs ir skarbs atgādinājums par ārvalstu agresiju — okupāciju, apspiešanu un pamatbrīvību pārkāpšanu, kam nav vietas mūsu pasaulē. Tas ir īpaši aktuāli šodien, laikā, kad tiek apstrīdēta un apdraudēta starptautiskā kārtība. Kipra, būdama svešas invāzijas un okupācijas upuris, pilnībā izprot Latvijas tautas tiesības uz brīvību šajā sarežģītajā vēstures posmā.*

Vairāk par vizītēm:

Vairāk: ✎ okupacijasmuzejs.lv

Muzejs uzsāk sadarbību ar žurnālu *National Geographic Traveller*

Priecīgi un lepnī ziņot, ka Muzejs ir izraudzīts pārstāvēt Latviju kā viens no izcilākajiem kultūras galamērķiem *National Geographic Traveller* (UK) piedāvātajā European Cities Collection 2025 izlasē. No jūnija informāciju par Muzeju var atrast drukātajā un digitālajā izdevumā, bet jau jūlijā tā būs bezmaksas pieejama arī *National Geographic* mājaslapā.

The Museum of the Occupation of Latvia

RIGA, LATVIA

Offering a thoughtful insight into a pivotal chapter of Baltic history, the Museum of the Occupation of Latvia in Riga explores the country's experiences under successive occupations. After just two decades of independence following the First World War, Latvia endured three foreign occupations during the Second World War, followed by nearly 50

Visitors can explore independently, take an audio-guided tour available in several languages or join a guided tour led by knowledgeable staff who bring the historical narrative to life.

A visit to the museum can also include the KGB Building, located in central Riga. Known locally as the 'Corner House', this site was once the

Need to know

KEY FEATURES

- Permanent exhibitions
- Temporary exhibitions
- Souvenirs
- Books

Lidijas vasara

Šo vasaru Muzeja saime aicina vadīt, **svinot Lidijas Lasmanes-Doroņinas** simtgadi un pieminot nacionālās pretošanās kustības dalībniekus.

Lidijas vasaru aizsāka grāmatas *Lidijas ziediņi* tulkojuma angļu valodā prezentācija 12. jūnijā. Grāmatā ir lasāmas L. Doroņinas-Lasmanes atmiņas un pārdomas, to ir sastādījusi Inga Ābele, angļu valodā tulkojusi Māra Rozīte un tās priekšvārda autors ir Valters Nollendorfs.

Vairāk: ✎ okupacijasmuzejs.lv

13. jūnijā Stūra mājā atklāja Klaudijas Heinermanes foto portretu izstādi *Likteņbiedri*.

Izstādē aplūkojami un iepazīstami astoņi fotogrāfes iemūžināti varoņi, kurus viņa ir intervējusi un iemūžinājusi grāmatā *Freedom fighters – Siberian exiles (Brīvības cīnītāji – uz Sibīriju izsūtītie)*, par nacionālās pretošanās kustību Baltijā.

Pati Klaudija pirms gada intervijā žurnālam *Foto Kvartāls* saka: *Mans personīgais īsais viedoklis ir šāds – neviens nekad nav ticis notiesāts par noziegumiem pret cilvēci, ko pastrādāja Padomju Savienība. Putina Krievijā Staļina pagātne atkal tiek paslaucīta zem paklāja, tāpēc man ir tik svarīgi saglabāt stāstus, kas no mums tika slēpti aiz dzelzs priekškara. Tie ir jāuzklausā, lai veicinātu pareizu historiogrāfiju.*

Par izstādi:

[Interneta žurnāls Fotokvartāls](#)

17. jūnijā kinoteātrī *Splendid Palace* notika **kinorežisora Zigurda Vidiņa dokumentālās filmas *Daži stāsti bez epiloga (1987)* seanss** un diskusija par filmas tapšanas vēsturi, pirmo seansu un tās turpmāko likteni.

Šī ir pirmā dokumentālā filma par Latvijas neatkarības kustības dalībniekiem, kas pēc tās izrādīšanas 1988. gadā Preses namā izsauca asu Valsts drošības komitejas reakciju. Filma dokumentē četru cilvēku pretošanās stāstus - 1941. gada 14. jūnijā izsūtītās skolotājas Elzas Rūķītes, tolaik no ieslodzījuma atbrīvoto Jāņa Rožkalna, Lidiyas Lasmanes-Doroņinas un pretestības kustības dalībnieces Bronislavas Martuževas pieredzi.

Diskusijā sarunājās filmas režisors Zigurds Vidiņš, žurnālists Ilmārs Latkovskis un rakstniece Rudīte Kalpiņa.

Vairāk par filmu un diskusiju:

Vairāk: ✨ okupacijasmuzejs.lv

Stunda ar Lūciju Garūtu

11. jūnijā Muzejs aicināja pavadīt skaistu Stundu kopā ar Lūciju Garūtu, taču katra minūte izrādījās tik vērtīga, ka pasākums izvērtās papildītā pēcpusdienā, kad laiku neskaita.

LU kamerkoris DeCoro a cappella izpildīja Lūcijas Garūtas *Mums mūžam brīviem, latvji, būt, Aizgājušie* un *Mūsu Tēvs* lūgšanu no kantātes *Dievs, Tava zeme deg!*, diriģenti – Kristiāna Vaickovska un Pēteris Vaickovskis.

Mākslas vēsturnieks Ričards Pētersons iepazīstināja ar komponistes personību un kantātes tapšanu, Lūcijas Garūtas fonda pārstāvis un komponistes radnieks Patriks Zvaigzne atklāja to, cik plaša ir interese par komponisti un viņas mūziku pasaulē šodien: <https://garuta.lv/>

Savukārt Mg. art., zinātniskā grāda pretendente Kristiāna Vaickovska sniedza priekšlasījumu *Lūcijas Garūtas a cappella kormūzika: padomju ideoloģijas un komponistes universālā skatījuma sadursme*, kurā tika apskatīti padomju varas uzskati par “masu dziesmu” un tā laika komponistu cīņa pret ideoloģisko spiedienu.

Vairāk par pasākumu:

Vairāk: ✨ okupacijasmuzejs.lv

14. jūnijā, Komunistiskā genocīda piemiņas dienā, pie Padomju okupācijas upuru piemiņas memoriāla *Vēstures taktīla* notika svinīgs piemiņas brīdis, kurā piedalījās arī valsts un pašvaldību amatpersonas. Klātesošos uzrunāja Latvijas politiski represēto apvienības priekšsēdētājs Tālis Veismanis un Latvijas Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs.

Pasākums pie memoriāla Vēstures taktīla 2025. gada 14. jūnijā.

Kā ierasts, piemiņas dienās aicinām: PIEMINI SAVĒJOS!, ziedojot un iemūžinot savu tuvinieku, ģimenes locekļu vai draugu piemiņu. Veltot ziedojumu konkrēta cilvēka piemiņai, Muzejs uzņemas rūpes par šīs piemiņas glabāšanu un pieminētās personas vārda godināšanu.

1941. gada 14. jūnijā no Latvijas uz attāliem PSRS reģioniem tika izsūtīti vairāk nekā 15 400 Latvijas iedzīvotāji. Viņu vidū bija arī politiķis, Latvijas Republikas Satversmes sapulces, 1. un 2. Saeimas deputāts, Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieks, [Rūdolfs Lindiņš \(1887–1942\).](#)

Trimdā 14. jūniju, sauc par *Aizvesto piemiņas dienu*. Latvieši no visas pasaules pulcējas Lommeles kapsētā Beļģijā. 20. gadsimta 60to gadu sākumā latvieši uz Lommeli devās gandrīz kā svētceļojumā, lai pieminētu aizvestos un godinātu savus cīņu biedrus. Gadiem ejot, apmeklētāju kļūst mazāk, bet Briseles ev.lut.draudze šo tradīciju turpina. Šogad piemiņas pasākumā piedalījās arī LOMB Valdes priekšsēde Valda Liepiņa un Latvijas vēstniece Beļģijā Aiga Liepiņa.

Par tiem, kas sardzē

Maslenku traģēdijas 85. gadadienas atceres pasākumā Baltinavā Muzeja vēsturnieki Kristīne Čakstiņa un Rihards Pētersons klātesošos iepazīstināja ar Muzeja biedrības izdoto burtnīcu *Austrumu robežas sardzē*.

1940. gada 15. jūnijā Padomju Sacienības NKVD karaspēka vienības uzbruka Latvijas robežpostenim Abrenes apriņķa Maslenkos (Lejniekos) un Šmaiļos (Blontos). Šis noziegums kļuva par dramatisku robežzīmi starp neatkarīgas Latvijas laiku un pilnīgu Latvijas okupāciju 17. jūnijā.

Tematiskās burtnīcas *Austrumu robežas sardzē* autori Rihards Pētersons un Kristīne Čakstiņa kompaktā ietvarā ir iekļāvuši viegli uztveramu un strukturētu informāciju, ko bagātīgi papildina ilustratīvs materiāls.

[Vairāk par pasākumu:](#)

Muzejs piedalās arī LAMPĀ

Lai meklētu atbildes uz jautājumu *Kādam jābūt holokausta muzejam 21. gadsimtā?* diskusijā sarunu festivālā LAMPA Cēsīs tikās vēsturnieki, muzeju speciālisti, aktivisti un juristi. Diskusiju organizēja Rīgas geto un Latvijas holokausta muzejs. Okupācijas muzeju tajā pārstāvēja Dr.hist. Edvīns Evarts.

[Klausīties diskusiju:](#)

Radio NABA par to, KAS TAD BIJA?

Kāds bija Latviešu nacionālistu savienības un tās izdotā laikraksta *Tautas Balss* ieguldījums pretošanās kustībā Latvijā Otrā pasaules kara laikā un kā to novērtējam šodien, raidījumā stāsta vēsturnieks, Latvijas Universitātes Latvijas vēstures institūta vadošais pētnieks Dr. hist. Uldis Neiburgs.

Raidierakstā izmantoti levas Birgeres (Lases) un Viļa Rutka videoliecību fragmenti no Muzeja Audiovizuālo materiālu krātuves, kā arī nezināmu autoru fotogrāfijas un dokumenti no Muzeja krājuma.

[Klausīties raidījumu LSM RadioNABA arhīvā:](#)

Vairāk: ✱ naba.lsm.lv

Sekoiet Muzeja notikumiem jūlijā:

- Muzeja dzimšanas dienā atklātā izstāde *Latvija ārpus Latvijas* būs skatāma līdz novembrim;
- 9. jūlijā tiks atvērta apgāda Zvaigzne ABC izdotā Austrālijas latvietes Andras Putnis grāmata *Ko manas vecmāmiņas man nestāstīja*;
- turpināsim svinēt *Lidijas vasaru*, atzīmējot Lidijas Lasmanes-Doroņinas simtgadi un godinot pretošanās kustības dalībniekus;
- 26. jūlijā izstādes *Lidijai 100* atklāšana Latvijas Nacionālās bibliotēkas Oranžerijā;

- 26. jūlijā notikums mūzikā un dzejā **Lidijai 100**, Latvijas Nacionālās bibliotēkas Ziedoņa zālē;
- 27. jūlijā plkst. 12:00 ekumeniskais dievkalpojums Rīgas Doma baznīcā.

Pērkot Muzeja grāmatas un suvenīrus, jūs atbalstāt Muzeja darbu un rosiniet mūs meklēt aizvien jaunus piedāvājumus!

Iepazīstieties ar piedāvājumu šeit:

<https://okupacijasmuzejs.lv/lv/muzeja-veikals/gramatas>

un nāciet uz Latviešu strēlnieku laukumu 1, Rīgā!

Muzeja darbam svarīgs ir katrs ziedojums!

Šobrīd vissvarīgākais ir katrs ziedojums pieminekļa Svešo varai spītējot uzstādīšanai, lai varam godināt nacionālās pretošanās kustības dalībniekus un atgādināt nākamajām paaudzēm par nepieciešamību sargāt savu valsti!

Mums kopā ir jāsaziedo 100 000 EUR, lai vēl šogad uzsāktu teritorijas labiekārtošanu.

Ziedojumu var veikt Muzejā, ziedojumu kontā vai izmantojot zemāk esošo QR kodu ar norādi "Pieminekļa izveidei".

Ziedojumu konts: AS "Swedbank": LV20HABA0551029425092

Izmantojot QR kodu, ziedot ir vienkārši:

Pateicībā pieņemam testamentāros ziedojumus un cieņā pieminam ziedotājus, glabājot viņu piemiņu un sargājot vēstures atmiņas. Tieši vasaras saulgriežu laikā **Muzejs saņēma testamentāro ziedojumu no levas Auziņas Sentivāni:**

Vairāk: ✎ okupacijasmuzejs.lv

Tagad meklējiet mūs arī National Geographic Traveller lappusēs, aiciniet draugus, iesakiet paziņām un nāciet paši uz Muzeju!

Informācija ziedotājiem ASV:

Ziedojot caur OMFA var saņemt ienākumu nodokļu atlaides, jo OMFA ir reģistrēta kā ASV 501(c)(3) labdarības organizācija.

Ziedojumu čeki rakstāmi OMFA un sūtāmi kasierei: Ilze Resnis, 10930 Nollwood Drive, Chardon, OH 44024, USA ilze48@yahoo.com
 Ziedojot ar kredītkarti, lūdzu, lietojiet PayPal adresi:
<https://www.paypal.com/ncp/payment/D7V4UBFWNQHWC>

Ziedojot Muzejam, varat būt pārliecināti, ka ziedojums sasniegs mērķi un kalpos labākai pasaulei un drošākai Latvijai.

Latvijas Okupācijas muzejs Latviešu strēlnieku laukums 1, Rīga, LV-1050, Latvija +371 67229255 www.okupacijasmuzejs.lv info@okupacijasmuzejs.lv	Latvijas Okupācijas muzeja izstāde Čekas vēsture Latvijā Brīvības iela 61, Rīga, LV-1010, Latvija +371 66 154 276 kgb@okupacijasmuzejs.lv
Instagram @okupacijasmuzejs YouTube @occupationmuseum	facebook @sturamaja Instagram @kgb.riga